

Posudek oponentky na disertační práci nazvanou

ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ SPORŮ V RODINNÝCH VĚCECH

vypracovanou Mgr. Veronikou Vítkovou

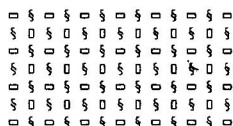
I.

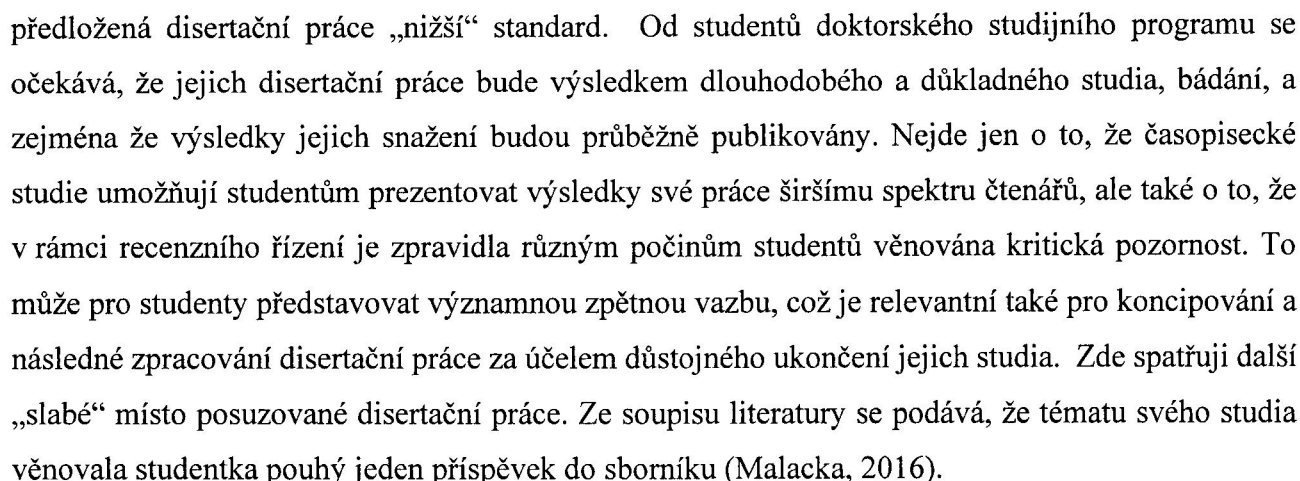
Zhodnocení významu práce pro obor

Problematika alternativního řešení konfliktů v rodinných věcech, zejména v těch, které se týkají práv dítěte, výkonu rodičovské odpovědnosti a především osobní péče o dítě, je u nás i v evropském, resp. celosvětovém kontextu velmi aktuální. Smírné řešení rodičovských konfliktů, pokud jim není možné předejít, je vždy v zájmu dítěte, resp. i rodičů samotných. Disertační práce věnovaná alternativnímu řešení rodinněprávních konfliktů vždy představuje – jde-li o její název – nepochybný přínos jak pro familiaristiku, tak pro právní praxi. Kladu si otázku, proč autorka používá termín „spory“, když se v těchto věcech jedná spíše o jinou kategorii.

Nejde však jen o název práce. Zejména přijetí nového občanského zákoníku, zákona o zvláštních řízeních soudních a zákona o mediaci představuje pro každého studenta výzvu. Proto vítám, že si autorka pro svoji disertační práci zvolila téma z rodinného práva, resp. rodinného práva v širším slova smyslu. Jde-li tedy o téma, lze říci, že autorka volila správně. S ohledem na komplexnost problematiky je možné dodat, že zvolené téma je náročné, pro disertační práci vhodné. Mám ovšem za to, že je ku prospěchu věci, že se autorka zaměřuje v rámci daného tématu na klíčové otázky problematiky, tj. na „kolizi“ principu dobrovolnosti mediace a možnost soudu uložit rodičům dítěte účast na mimosoudním smírčím nebo mediačním jednání *ex offio* dle zvláštního zákona. Toto „zúžení“ tématu disertační práce se může jevit na první pohled jako jisté zjednodušení, nicméně jde o „jádro“ věci.

S výše uvedeným souvisí i další aspekt. Pokud jde o obsah práce, není rozsáhlá, což je patrné z malého počtu stran věnovaného věci samé (str. 8 až 98). Lze říci, že z tohoto pohledu představuje

**Vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění stanoveného cíle,
stanovisko k výsledkům disertační práce a k původnímu konkrétnímu přínosu předkladatele
disertační práce**

Především je třeba konstatovat, v disertační práci by měl autor prokázat, že si prohloubil teoretické znalosti získané vysokoškolským studiem, získal schopnost samostatné práce s novými teoretickými a praktickými poznatky a s cizojazyčnými texty. Disertační práce by tedy z tohoto pohledu měla být na vyšší úrovni nežli práce diplomová a rigorózní. Nejde jen o rozsah, ale zejména o obsah. Práce by měla být uvedena vědeckým úvodem, v němž autor vysvětlí volbu tématu, jeho aktuálnost, zohlední vlastní problém, posoudí stav bádání, formuluje pracovní hypotézu, metody a objasní cíl, který hodlá ve své práci dosáhnout. Měla by být systematicky rozčleněna na úměrné části k ucelené problematice daného oboru. Mělo by jít o kritickou analýzu současných klíčových platných právních úprav ve vazbě na úpravu obsaženou v právním řádu České republiky, resp. její interpretaci a aplikaci. Problematika by měla být zpracována tvůrčím způsobem, nikoli jen popsána. Mám za to, že práce by měla obsahovat zásadně také případné úvahy *de lege ferenda* s ohledem na problémy platné právní úpravy ve vazbě na vývoj v evropských právních rádech, společné tendence, a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva apod. Měla by být ukončena vědeckým závěrem o

potvrzení, nebo vyvrácení pracovní hypotézy, o metodickém dosažení cíle se shrnutím dosažených poznatků a s uvedením jejich využitelnosti.

Jde-li o úvod posuzované práce, autorka postupovala správně v souladu s výše uvedeným. Mám za to, že její vlastní cíle byly plně naplněny. Pracovní hypotézy, resp. výzkumné otázky byly formulovány výborně (str. 14 a násl.) a v závěru potvrzeny. Jde-li o metody, byly zvoleny vhodně.

Pokud jde o obsah předložené práce, resp. celkovou koncepci, již v úvodu bylo předznamenáno, že ještě vyhovuje požadavkům kladeným na tento typ kvalifikačních prací, byť byly zmíněny mnohé výtky.

Oceňuji pozornost věnovanou „jádru“ dané problematiky, zejména limitům principu dobrovolnosti mediace v rodinněprávních věcech, zahraniční literatuře a teoriím (kupř. str. 21, 22 apod.). Vítám také dílčí závěry a vlastní kritické úvahy autorky a argumentaci (kupř. str. 34). Lze říci, že předložená disertační práce představuje ve vazbě na výše uvedené kritickou analýzu zvolené, relativně zúžené problematiky, teorie i praxe, nikoli pouhý popis daných jevů a jejich řešení. Autorka zvolené téma zpracovala tvůrčím a kritickým způsobem, využila zahraniční zdroje a judikaturu, včetně ESLP. Závěr, resp. dílčí závěry jsou hodnotící. Oceňuji vyhodnocení pracovních hypotéz a fundované závěry autorky v pravém slova smyslu.

III.

Vyjádření ve věci přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Práce je přehledná, formálně odpovídá normě. Autorka používá odborný jazyk. Vyjadřování je kultivované bez zbytečných laických pojmů apod. Autorce však vytýkám odkazy na klíčová ustanovení zákona v poznámkách pod čarou (kupř. str. 11).

IV.

Závěrečné doporučení

Posuzovaná disertační práce představuje dostatečný výsledek nepochybně rozsáhlé přípravné práce a usilovného výzkumu studentky, ze kterého je patrná schopnost samostatné tvůrčí činnosti za využití vícejazyčných pramenů. Studentka svým dílem prokázala schopnost tvořivě zpracovat ucelenou část problematiky daného oboru, byť značně omezenou. Vlastní přínos studentky je nepochybný.

□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §
□ § □ § □ § □ § □ § □ § □
§ □ § □ § □ § □ § □ § □ §

U obhajoby nechť se autorka zaměří – mimo jiné – na problematiku svých úvah *de lege ferenda* a také na postavení tzv. nezapsaných mediátorů u nás.

S ohledem na výše uvedené uzavírám, že posuzované dílo ještě splňuje požadavky kladené na tento typ práce v oboru občanské, resp. rodinné právo. Disertační práci proto k obhajobě

d o p o r u č u j i

V Brně dne 10. května 2022

prof. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.